



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|---|--------------------|---------------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2015/16 |
| Asignatura (*) | Economía Ambiental | Código | 610500025 | |
| Titulación | Mestrado Universitario en Ciencias. Tecnoloxías e Xestión Ambiental (plan 2012) | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Mestrado Oficial | 2º cuatrimestre | Primeiro | Optativa | 3 |
| Idioma | Castelán | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Economía Aplicada 1 | | | |
| Coordinación | Dopico Castro, Jesus angel | Correo electrónico | jesus.angel.dopico@udc.es | |
| Profesorado | Dopico Castro, Jesus angel | Correo electrónico | jesus.angel.dopico@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | Os obxectivos desta materia son a análise dos principios fundamentais da economía ambiental e dos recursos naturais e o estudo dos fundamentos básicos das políticas ambientais. Con esos obxectivos abórdanse a relación entre economía e medio ambiente, os indicadores de sustentabilidade, os principais obxectivos e instrumentos de política económica ambiental e a aplicación das políticas ambientais á empresa. | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|--|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A1 | Coñecemento das realidades interdisciplinares da Química e do Medio Ambiente, dos temas punteiros nestas disciplinas e das perspectivas de futuro. |
| A18 | Coñecer as implicacións económicas dos problemas ambientais, os instrumentos de política económica e os principais indicadores ambientais. |
| A19 | Coñecemento e interpretación da lexislación, normativa e procedementos administrativos básicos sobre medios acuosos, chans e atmosferas. Comprensión das bases científicas e económicas da sustentabilidade. |
| B2 | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| B3 | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B4 | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades. |
| B6 | Ser capaz de analizar datos e situacións, xestionar a información dispoñible e sintetizala, todo iso a un nivel especializado. |
| B8 | Comprender, a un nivel especializado, as consecuencias do comportamento humano na contorna ambiental. |
| C2 | Ser capaz de manter un pensamento crítico dentro dun compromiso ético e no marco da cultura da calidade. |
| C4 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C6 | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. |
| C7 | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C9 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. |

| Resultados da aprendizaxe | |
|---------------------------|-------------------------------------|
| Resultados de aprendizaxe | Competencias / Resultados do título |
| | |



| | | | |
|--|---------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| Análise económica da sustentabilidade ambiental. Interpretación da información relevante para o deseño e a instrumentación de políticas de sustentabilidade, tanto no eido do sector público coma no da empresa privada. | AM1 AM18 AM19 | BM2 BM3 BM4 BM6 BM8 | CM2 CM4 CM6 CM7 CM9 |
| Estudo dos indicadores de sustentabilidade que permitan avaliar o nivel de cumprimento de obxectivos de sustentabilidade dos países e das empresas. | AM1 AM18 AM19 | BM2 BM3 BM4 BM6 BM8 | CM2 CM4 CM6 CM7 CM9 |
| Identificación e análise dos principais obxectivos e instrumentos de política económica ambiental e a súa aplicación ó eido da empresa. | AM1 AM18 AM19 | BM2 BM3 BM4 BM6 BM8 | CM2 CM4 CM6 CM7 CM9 |
| Capacidade analítica e de síntese para a interpretación e resolución de problemas de xestión ambiental dende unha perspectiva económica. | AM1 AM18 AM19 | BM2 BM3 BM4 BM6 BM8 | CM2 CM4 CM6 CM7 CM9 |

| Contidos | |
|---|--|
| Temas | Subtemas |
| Tema 1. Fundamentos básicos de economía ambiental | 1.1. A perspectiva da economía circular 1.2. Os límites do crecemento 1.3. Indicadores ambientais |
| Tema 2. Valoración de proxectos de inversión ambientais | 2.1. Características dos proxectos de inversión 2.2. Criterios clásicos de avaliación 2.3. Casos prácticos |
| Tema 3. Análise multicriterio | 3.1. Fundamentos básicos 3.2. Criterios de decisión 3.3. Casos prácticos |
| Tema 4. Valoración económica ambiental | 4.1. Fundamentos básicos 4.2. Metodoloxías 4.3. Casos prácticos |
| Tema 5. Análise coste beneficio | 5.1. Fundamentos básicos 5.2. Valoración de costes e beneficios 5.3. Casos prácticos |

| Planificación | | | | |
|-------------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Actividades iniciais | A18 B2 C9 | 2 | 5 | 7 |
| Sesión maxistral | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 C9 | 13.5 | 27 | 40.5 |
| Proba de resposta breve | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 | 2 | 0 | 2 |



| | | | | |
|------------------------|--|---|------|------|
| Estudo de casos | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 C9 | 5 | 17.5 | 22.5 |
| Atención personalizada | | 3 | 0 | 3 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|-------------------------|---|
| Metodoloxías | Descrición |
| Actividades iniciais | Presentación ampla da materia con exposición de contidos da mesma, material a empregar e fórmula de avaliación. |
| Sesión maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos básicos do programa da materia. Puntuarase a asistencia dos alumnos ás sesións maxistrais. |
| Proba de resposta breve | Proba de respostas breves sobre o contido teórico da materia |
| Estudo de casos | Análise de casos prácticos relacionados cos contidos da materia e de lecturas destinadas á comprensión dos contidos teóricos da materia. Estes estudos incluírán un cuestionario que os alumnos deberán responder en clase e puntuarán para a calificación final. |

| Atención personalizada | |
|--|---|
| Metodoloxías | Descrición |
| Sesión maxistral Estudo de casos Actividades iniciais Proba de resposta breve | A atención persoalizada ten un carácter integral referida tanto ós contidos teóricos como prácticos da materia. En consecuencia todas as metodoloxías inclúen dita atención persoalizada. |

| Avaliación | | | |
|-------------------------|--|---|---------------|
| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
| Sesión maxistral | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 C9 | Valorarase a asistencia a clase dos alumnos cun máximo de 2 puntos. | 20 |
| Estudo de casos | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 C9 | Valorarase a entrega de casos prácticos nas clases da materia destinadas a tal fin. Consistirán nunha serie de casos e lecturas proporcionadas ós alumnos cun breve cuestionario sobre as mesmas. | 30 |
| Proba de resposta breve | A1 A18 A19 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C4 C6 C7 | Proba sobre o contido das sesións maxistrais cun valor máximo de 5 puntos. | 50 |

| Observacións avaliación |
|---|
| Para superar a materia será preciso obter 5 puntos en total, sin que sexa preciso obter nungún mínimo en cada unha das partes con puntuación na avaliación final. |

| Fontes de información |
|-----------------------|
|-----------------------|



| | |
|------------------------------------|---|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none">- Bermejo, R. (2011). Manual para una economía sostenible. Madrid. Catarata- Dopico Castro, J. A. e Iglesias Gómez, G. (2010). Economía sostenible. Teoría y Política. A Coruña. Netbiblo- Edwards-Jones, G. et al. (2000). Ecological Economics. Oxford. Blackwell Science- Field, B. C. y Field, M.K. (2003). Economía Ambiental. Madrid. McGraw-Hill- Labandeira, X; León, C.J. y Vázquez, M.X. (2007). Economía ambiental. Madrid. Pearson Prentice Hall- Martín Palmero, F. ed (2004). Desarrollo sostenible y huella ecológica. A Coruña. Netbiblo- Munda, G. (2008). Social multi criteria evaluation for a sustainable economy. Berlin. Springer- Pearce, D.W. y Turner, R.K. (1995). Economía de los recursos naturales y del medio ambiente. Madrid. Celeste Ediciones- Portal, A. et al. (2013). Introducción a las finanzas empresariales. Madrid. Pirámide- Turner, G.M. (2008). A comparison of The limits to growth with 30 years of reality. Global environmental change, 18 <p>Aclaración importante sobre a bibliografía:Ademáis dos textos indicados nas referenzas bibliográficas básicas, que en maior ou menor medida se utilizarán nas clases teóricas da materia, para o estudo de casos e para os exemplos concretos das clases teóricas, utilizaráanse outros textos procedentes de libros, artigos especializados, informes, e textos lexislativos que se proporcionarán ós alumnos para que podan realizar as tarefas propostas en ditos estudos de caso e para seguir as clases expositivas. Podería ademáis incorporarse á bibliografía algún novo texto se se considera necesario para poder mellorar a docencia expositiva dos temas publicados no intre de elaborar esta guía docente ou cando o transcorrer das clases requira algunha aportación bibliográfica que non está contida nas referenzas básicas.</p> |
| Bibliografía complementaria | |

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías